

Hoge Israëlische onderscheiding voor oud-leerling St. Jozefschool

“Rechtvaardigen onder de Volkeren” deze prachtige eretitel ontvingen de heer [Johan van Dijk](#), oud leerling van de St. Josephschool en postuum zijn vrouw [Jans van Dijk – Rutten](#) op 30 januari 2002.

Naast een oorkonde en een medaille wordt in Yad Vashem een plaquette onthuld (met daarop hun namen), welke wordt aangebracht aan een speciaal voor dat doel gebouwde eremuur in Jeruzalem. De onderscheiding “Yad Vashem” is de hoogste onderscheiding van de staat Israël. Met deze onderscheiding eert Israël niet-joden die zich tijdens de Holocaust bij het redden van joden verdienstelijk hebben gemaakt.

Het echtpaar van Dijk heeft, met gevaar voor eigen leven, tijdens de Tweede Wereldoorlog in hun boerderij aan de Emelaarseweg aan vier onderduikers, onderdak geboden.

In het voorjaar van 1943 verleende het gezin de eerste twee onderduikers onderdak op hun boerderij. Johan (toen 32 jaar) en Jans (31) van Dijk hadden zeven kinderen, van wie de oudste zes jaar was. Mina van Dijk, een zus van Johan, hielp het gezin in de huishouding. Ondanks de drukte konden de onderduikers bij hen terecht.

Op de vraag waarom hij dat gedaan had, antwoordde de heer van Dijk op 30 januari 2002: *“Gewoon, omdat het moest”*.

Zo “gewoon” was het echter niet wat ze deden. Op het helpen van joden stond de doodstraf. Het gezin heeft wel nooit met een razzia te maken gehad, ze kregen wel regelmatig bezoek van Duitse soldaten, die eieren, vlees en andere etenswaren kwamen opeisen.

De onderduikers kregen een schuilplaats in de stromijt op de boerderij. Niemand wist waar de ingang ervan was, zelfs de kinderen niet.

Vanaf juni 1943 bood de heer van Dijk ook onderdak aan de jood Jacob Weissmann. Net als de andere twee onderduikers kon ook hij zich vrij op de boerderij bewegen en meewerken met boer Johan van Dijk.

Ondanks de geboorte van hun achtste kind nam de familie op 3 januari 1945 nog een vierde onderduiker in huis, een Britse parachutist. Hij ontsnapte hierdoor aan een Duits krijgsgevangenkamp.

Johan en Jans van Dijk werden eerder door Nederland onderscheiden met het Verzetshedenkingskruis en door Groot-Brittannië met het Britse Tedder Certificaat van Verdienste.

Ook de St. Jozefschool was op uitnodiging van de Israëlische ambassade bij de uitreiking aanwezig. Twee leerkrachten, vier ouders, drie achterkleinkinderen en zeventien vriendjes en vriendinnetjes hadden de eer aanwezig te mogen zijn. Ook mochten zij met woord en zang de bijeenkomst opluisteren, wat ze dan ook met verve deden. Het lied "Hawa nagila hawa" heeft voor allen een bijzondere betekenis gekregen.

De reden van de uitnodiging was tweeledig. Niet alleen was de heer van Dijk een oud-leerling van de St. Josephschool, maar ook zijn kinderen, diverse kleinkinderen en achterkleinkinderen waren leerling van de school.

Vier generaties, alleen dat feit mag al uniek genoemd worden.

De les die we uit het verleden kunnen leren blijft een reden om de jeugd te blijven betrekken. Nicky en Stacey (twee achterkleinkinderen) lazen op een heldere wijze voor uit het boekje "Felix en Florine" van Elzbieta waarin deze les nog eens duidelijk wordt verwoord.

"De oorlog gaat nooit dood", zucht pappa.

"Hij slaapt alleen af en toe.

Dan moet je oppassen dat je hem niet wakker maakt".

"Heb ik met Florine te veel lawaai gemaakt bij het spelen?"

"Nee", zegt mamma. "Kinderen zijn te klein om de oorlog wakker te maken".

Felix loopt langs het prikkeldraad bij de beek.

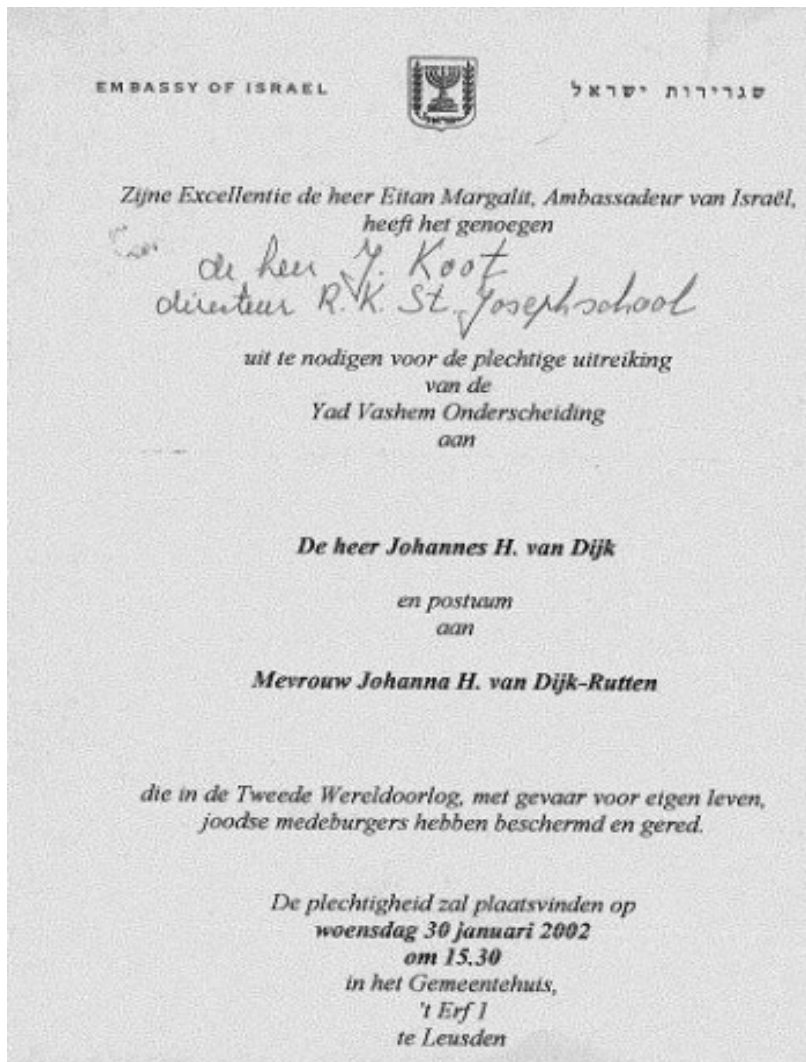
Opeens roept iemand zijn naam ...

En daar staat Florine voor hem.

"Florine, hoe kom jij hier?"

"O, dat was niet zo moeilijk, hoor.

Ik heb een gat gemaakt in het prikkeldraad".

Als blijk van grote waardering, werd de heer van Dijk uitgenodigd om het eerste exemplaar van het 90-jarig jubileumboek, in ontvangst te komen nemen.

Niet voor niets was hij een oud-leerling (klinkt wel een beetje vreemd, om dit van een toen 91-jarige te zeggen) om trots op te zijn.

Een echte verzetsheld zoals hij op de televisie genoemd werd en een voorbeeld voor ons allen!

In de boerderij van Johan en Jans van Dijk aan de Emelaarseweg, is nog altijd de geheime toegang te vinden naar de schuilkelder, onderin een voorraedkast, gemaakt voor noodgevallen. De onderduikers sliepen 's nachts in een schuilhut, verborgen in een stromijt.

Een geheime bergplaats bovenin de voorraedkast.

De schuilkelder in de boerderij van Johan en Jans van Dijk aan de Emelaarseweg, is er nog steeds.